

ŠPANJOLSKA

PROFIL EMITIVNOG TRŽIŠTA - IZDANJE 2022.

AKTUALNI OPĆI PODACI O TRŽIŠTU

UVODNA NAPOMENA:

Pojavom pandemije bolesti COVID 19 tijekom prvog kvartala 2020., na globalnoj je razini došlo do iznimno snažnog poremećaja svih sfera društvenog i gospodarskog života te je turizam, u svim svojim pojavnim oblicima jedna od najsnažnije pogođenih djelatnosti, s neizvjesnim kratkoročnim i srednjoročnim perspektivama oporavka.

U takvom kontekstu 2020., te u nešto manjoj mjeri 2021. godina, donose dramatičan odmak od uobičajenih poslovnih okolnosti i obrazaca ponašanja na strani ponude i potražnje, tako da ranije ustanovljeni trendovi i prognoze temeljene na modelima izgrađenim u kontekstu stabilnih poslovnih odnosa doživljavaju korjenitu promjenu.

Imajući u vidu navedeno, standardni format profila tržišta promijenjen je i prilagođen novonastalim okolnostima na način da su u odnosu na izdanja publicirana do 2019. godine.

Službeni naziv: Kraljevina Španjolska.

Državno uređenje: ustavna monarhija.

Glavni grad: Madrid (6.669.000 stanovnika).

Veći gradovi: Barcelona (5.624.000), Valencia (835.000) (2021.).

Površina: 505.370 km².

Broj stanovnika: 47.260.584 (srpanj 2021., procjena).

Službeni jezik: španjolski.

Valuta: euro (EUR).

Vjerska pripadnost: rimokatolici 68,9 %, ateisti 11,3 %, agnostici 7,6 %, ostali 12,1 % (2019., procjena).

Stopa rasta stanovništva: -0,03 % (2021., procjena).

Gustoća naseljenosti: 93,5 stanovnika/km² (80,8 % stanovništva živi u gradovima) (2020.).

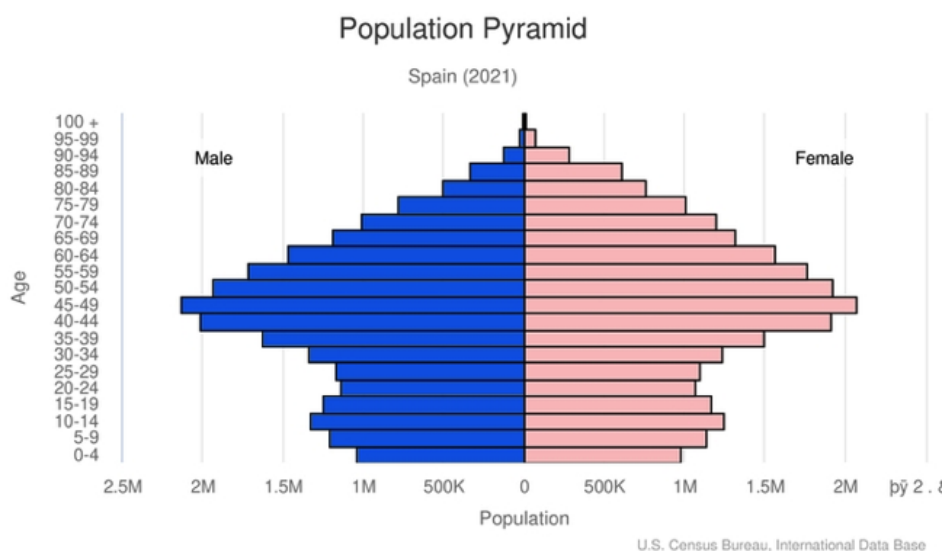
Političko uređenje

Prema Ustavu iz prosinca 1978., Španjolska je ustavna monarhija, unitarna država s parlamentarnim sustavom vlasti. Monarhija je nasljedna po muškom i ženskom potomstvu iz dinastije Bourbon (španjolski ogranak dinastije Bourbon). Monarh je poglavar države i vrhovni zapovjednik oružanih snaga, njegove su odluke važće uz supotpis predsjednika vlade. Zakonodavnu vlast ima dvodomni parlament, Generalni kortes (*Cortes Generales*), koji se sastoji od Kongresa zastupnika (*Congreso de los Diputados*), koji može imati najmanje 300, a najviše 400 zastupnika te Senata (*Senado*), koji ima 259 senatora (208 ih se bira izravno u 52 okruga, a njih 51 biraju zakonodavna tijela 17 autonomnih zajednica). Zastupnici obaju domova biraju se na općim, izravnim i tajnim izborima, na mandat od 4 godine. Biračko je pravo opće i jednako, imaju ga svi državljani s navršenih 18 godina života. Izvršnu vlast ima vlada (*El Gobierno*), na čelu koje je predsjednik vlade, koja je za svoj rad odgovorna parlamentu. Sudbena vlast utemeljena je na načelu neovisnoga sudstva. Opće (generalno) vijeće sudbene vlasti (*Consejo General del Poder Judicial*) štiti neovisnost sudstva, ali i sudaca i magistrata od ostalih vlasti u državi. Najviše je pravosudno tijelo u državi Vrhovni sud (*Tribunal Supremo*), a Ustavni sud (*Tribunal Constitucional*) pazi da zakoni i djelovanje javne vlasti budu u skladu s Ustavom.

Administrativno je država podijeljena na 17 autonomnih pokrajina (*comunidades autónomas*): Andaluzija, Aragon, Asturias, Balearsko otočje, Baskija, Extremadura, Galicija, Kanarsko otočje, Kantabrija, Kastilja-La Mancha, Kastilja i Leon, Katalonija, La Rioja, Madrid, Murcia, Navarra, Valencija te 2 autonomna grada na afričkom području: Ceuta i Melilla koji su pod izravnom nadležnosti središnje države.

Državni poglavar: Kralj Juan Carlos I. od 22. 11. 1975. do 2. 6. 2014. (abdicirao); 18. 6. 2014. Princ Felipe VI. proglašen je novim španjolskim kraljem. Predsjednik vlade: Pedro Sánchez Pérez-Castejón (od 2.6. 2018.).

Etničke grupe: Španjolci (86,4 %), Marokanci (1,8 %), Rumunji (1,3 %), ostali (10,5 %) (2018., procjena).

Izvor: CIA Statistics

Dobna struktura

0 – 14 godina – 15,02 %
(3.861.522 muškaraca / 3.650.085 žena)
15 – 24 godine – 9,9 %
(2.557.504 muškaraca / 2.392.498 žena)
25 – 54 godine – 43,61 %
(11.134.006 muškaraca / 10.675.873 žena)
55 – 64 godine – 12,99 %
(3.177.080 muškaraca / 3.319.823 žena)
65 i više godina – 18,49 %
(3.970.417 muškaraca / 5.276.984 žena)
(2020., procjena)

Očekivana životna dob: 82,2 godina (79,2 godina za muškarce; 85,4 godina za žene) (2021., procjena).

OPĆE KARAKTERISTIKE GOSPODARSTVA

Španjolsko gospodarstvo je 13. po veličini na svijetu, dok u eurozoni zauzima četvrto mjesto (na razini Europske unije, na petom su mjestu) i jedno je od najbrže rastućih u eurozoni. Tržište je privlačno mnogim stranim izvoznicima i investitorima jer ima konkurentne troškove prijevoza, visoko učinkovit prijevozni sustav i naprednu ICT mrežu.

Nakon produžene recesije koja je započela 2008., Španjolska je tek nakon 2013. ponovno zabilježila gospodarski rast, uglavnom zbog povećane privatne potrošnje. Ekonomski rast dosegao je 2% u 2019. Vlada je uspješno rehabilitirala svoj bankarski sektor kroz program restrukturiranja i dokapitalizacije koji financira EU.

Loša strana gospodarske slike je stopa nezaposlenosti koja je već niz godina među najvišima u Europi.

Španjolsko se gospodarstvo uglavnom temelji na poljoprivredi, financijskim uslugama i turizmu.

Poljoprivredni sektor doprinosi s 3 % u španjolskom BDP-u i zapošljava 4 % radne snage. U zemlji djeluje gotovo milijun poljoprivrednih i stočarskih tvrtki, koje posluju na 30 milijuna hektara zemlje. Španjolska je

najveći svjetski proizvođač maslinovog ulja i treći najveći proizvođač vina na svijetu. Zemlja je također jedan od najvećih svjetskih proizvođača naranči i jagoda. Glavne poljoprivredne kulture su pšenica, šećerna repa, ječam, rajčica, masline, agrumi, grožđe i pluta. Stočarstvo je također važan segment (uglavnom uzgajaju svinje i goveda).

Uslužni sektor doprinosi sa 74% u BDP-u i zapošljava 76% aktivnog stanovništva. Turizam je vrlo važan za ekonomiju Španjolske, koja je ujedno druga najpopularnija turistička destinacija na svijetu. Važnu ulogu ima i bankarski sektor koji se sastoji od 12 bankarskih skupina, koje uključuju 59 privatnih banaka, 2 štedionice i 61 zadružnu banku.

Industrijski sektor čini 23% BDP-a i zapošljava 20% radne snage. Prevladavaju tekstilna i prehrambena industrija, željezo i čelik te proizvodnja brodskih strojeva i inženjeringa. Segmenti koji pokazuju velik potencijal rasta su proizvodnja elektroničkih komponenata i ICT. U 2020. Španjolska je zabilježila pad industrijske proizvodnje od 9,6%. Za 2021. analitičari predviđaju rast industrijske proizvodnje od 11 %, a za 2022. i 2023. rast od 6 % i 3,5%.

Makroekonomski pokazatelji

	2019.	2020.	2021.*	2022.*	2023.*
BDP, tekuće cijene (mlrd. eura)	1.244,3	1.121,2	1.220,7	1.302,0	1.361,6
BDP po stanovniku (eura)	26.624	23.982	26.112	27.870	29.169
Realni rast BDP-a (%)	2,0	-11,0	5,7	5,4	3,2
Izvoz robe (mlrd. eura)	293,8	255,3	293,9	320,8	345,2
Uvoz robe (mlrd. eura)	-320,3	-263,4	-307,4	-348,2	-365,2
Inflacija (%)	0,8	-0,3	0,8	1,5	1,8
Nezaposlenost (%)	14,1	15,5	16,5	15,6	13,9

Izvor: IMF, Eurostat, EUI. (*) procjena

PROFIL EMITIVNOGA TURISTIČKOG TRŽIŠTA U 2021. GODINI

Receptivni turistički promet u 2020.

Prema podacima Instituto Nacional de Estadística, u 2020. zabilježeno je 18,95 milijuna stranih dolazaka u Španjolsku što u odnosu na isto razdoblje 2019. predstavlja pad od 77,3%. Kada se promatra samo razdoblje pandemije korona virusa, od ožujka do listopada, pad iznosi 86%.

U razdoblju siječanj-listopad 2020. vodeće emitivno tržište za Španjolsku bilo je tržište Francuske s 3,65 milijuna dolazaka (pad od 64% u odnosu na 2019.), zatim slijede tržišta Ujedinjene Kraljevine (2,98 milijuna dolazaka; pad 82%) i Njemačke (2,25 milijuna dolazaka; pad 78%). Gledano prema regijama najveći pad broja dolazaka stranih turista bilježe Baleari (-87%), zatim slijedi Katalonija (-79%) i Andaluzija (-76%), dok najmanji pad bilježe Kanarski otoci koji su kao *winter sun* destinacija početkom 2020. uspjeli ostvariti dio turističkog prometa (-68%). S obzirom na pandemijske okolnosti najveći pad bilježe dolasci stranih turista brodovima/kruzerima (-84%) i zrakoplovima (-79%), dok je najmanji pad dolazaka stranih turista s osobnim vozilima (-60%).

Prihodi od turizma u razdoblju siječanj-listopad iznosili su 18,58 milijardi eura što u odnosu na isto razdoblje 2019. predstavlja pad u prihodima od 77%. Istovremeno, smanjila se i prosječna potrošnja po turistu za 22,9% te je iznosila 845 eura, dok se prosječna dnevna potrošnja turista smanjila za 34,6% i iznosila je 105 eura.

Emitivni turistički promet u 2020.

Prema Instituto Nacional de Estadística, u 2020. je zabilježeno 101,5 milijun putovanja Španjolaca, što pred-

stavlja pad od 47,6 % u odnosu na isto razdoblje 2019. Španjolci su unutar vlastite zemlje ostvarili 96,43 milijuna putovanja, što predstavlja pad od 44,5% u odnosu na isto razdoblje 2019. Dok je omjer putovanja u inozemstvo i unutar zemlje u 2019. bio 11% (u inozemstvo) naspram 89% (unutar zemlje) u 2020. taj omjer je bio 5% naspram 95%. Prosječno trajanje putovanja u vlastitoj zemlji iznosilo je 4,7 dana dok je prosječno trajanje putovanja bilo 8,4 dana.

Španjolci su ukupno na putovanjima potrošili 21.135,1 milijuna eura, od čega je 17.558,4 milijuna potrošnja koja je ostvarena unutar zemlje, a 3.576,6 milijuna u inozemstvu. Potrošnja unutar zemlje bilježi pad od 45,2 % dok u inozemstvu bilježi pad od 77,7.

Receptivni turistički promet u 2021. – aktualni pokazatelji

Španjolska (*Izvor: Instituto Nacional de Estadística*) je u listopadu 2021. zabilježila više od 5,1 milijuna stranih turističkih dolazaka što u odnosu na isti mjesec ranije godine predstavlja rast od 402,7 % (u listopadu 2020. zabilježeno je milijun stranih dolazaka). Glavno emitivno tržište je UK, s 953.348 dolazaka (18,6 % ukupnih dolazaka), a potom slijede Njemačka (s 927.906 dolazaka) i Francuska (sa 750.941).

U prvih deset mjeseci 2021. godine, Španjolska bilježi rast u odnosu na isti period 2020. od 39,3 % dosegnuvši 24,8 milijuna dolazaka. U istom periodu glavna emitivna tržišta su Francuska (rast od 30,8 % u odnosu na raniju godinu), Njemačka (rast od 93,2 % u odnosu na isti period lani) i UK (rast od 11 % u odnosu na isti period lani).

International tourist arrivals (*) by country of residence

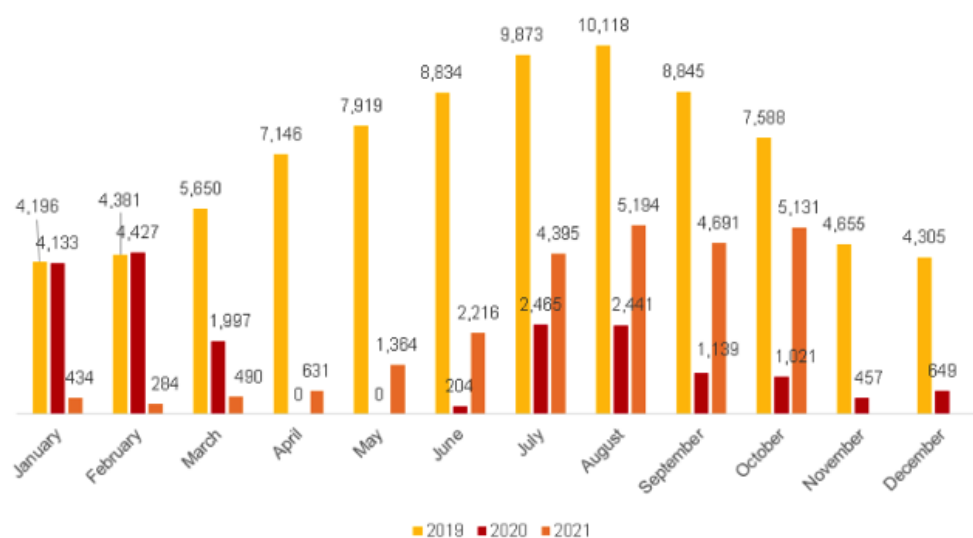
October 2021	Monthly data		Accumulated data	
	Absolute value	Annual change	Absolute value	Annual change
TOTAL	5,131,167	402.7	24,830,991	39.3
Germany	927,906	1,013.5	4,311,762	93.2
Belgium	207,655	419.2	1,178,410	73.9
France	750,491	96.8	4,790,833	30.8
Ireland	141,568	840.3	490,378	59.2
Italy	216,438	472.9	1,291,780	43.3
Netherlands	364,485	934.4	1,723,123	96.1
Portugal	145,348	232.0	982,804	39.8
United Kingdom	953,348	544.1	3,282,010	11.0
Switzerland	188,522	1,133.0	819,599	123.4
Russia	20,325	345.4	104,428	-30.2
Nordic Countries	372,166	628.5	1,314,359	15.6
Rest of Europe	394,101	301.9	2,401,250	53.3
United States	129,994	1,438.4	587,382	49.1
Rest of America	171,309	442.4	752,245	-13.8
Rest of the world	147,510	443.3	800,628	-21.6

(*): does not include transit travelers or same-day visitors

Izvor: Instituto Nacional de Estadística

International tourist arrivals. Comparative 2019-2020-2021*

Thousands

(*): Provisional data from January 2021

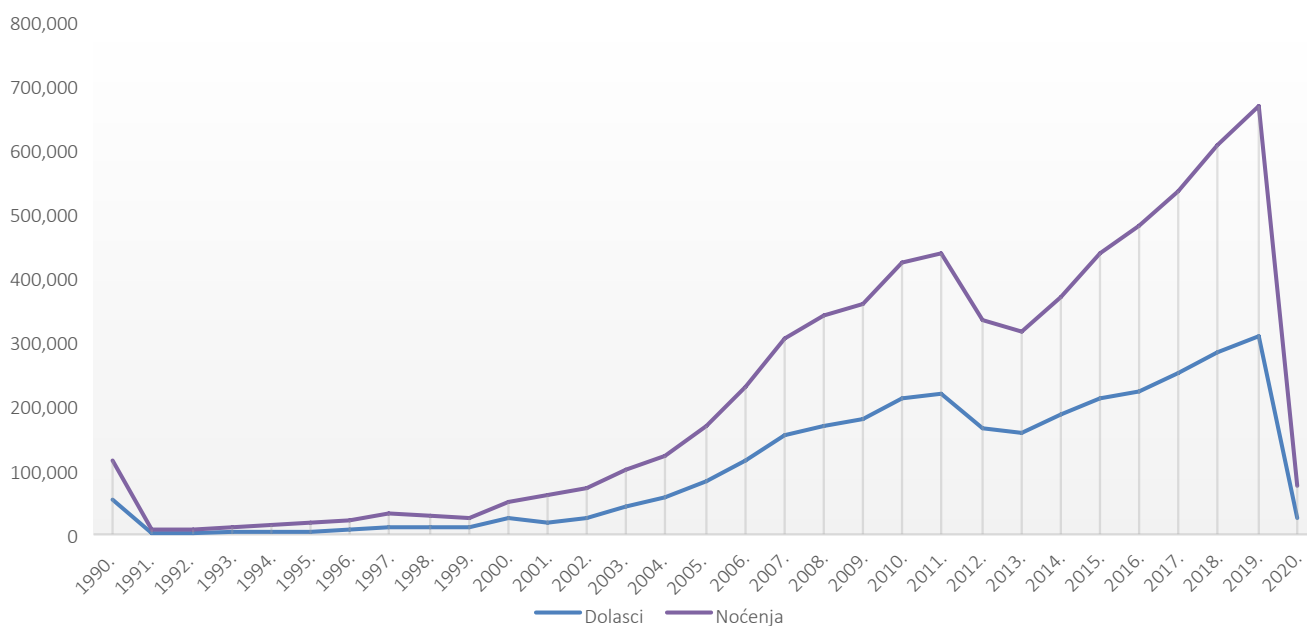
Izvor: Instituto Nacional de Estadística

DOPRINOS TRŽIŠTA U UKUPNOM HRVATSKOM TURISTIČKOM REZULTATU

ŠPANJOLSKA	Dolasci			Noćenja		
		indeks	1990.=100		indeks	1990.=100
1990.	55.339		100	115.924		100
1991.	1.902	3	3	6.286	5	5
1992.	1.967	103	4	8.814	140	8
1993.	3.286	167	6	12.286	139	11
1994.	4.534	138	8	13.108	107	11
1995.	5.251	116	9	18.354	140	16
1996.	9.000	171	16	21.000	114	18
1997.	11.807	131	21	32.510	155	28
1998.	12.535	106	23	28.423	87	25
1999.	10.879	87	20	26.604	94	23
2000.	25.022	230	45	51.604	194	45
2001.	19.692	79	36	61.623	119	53
2002.	26.022	132	47	72.240	117	62
2003.	43.791	168	79	101.176	140	87
2004.	56.907	130	103	123.753	122	107
2005.	84.183	148	152	169.701	137	146
2006.	114.188	136	206	230.384	136	199
2007.	153.826	135	278	305.210	132	263
2008.	168.249	109	304	340.550	112	294
2009.	180.013	107	325	360.003	106	311
2010.	211.094	117	381	423.468	118	365
2011.	220.957	105	399	437.258	103	377
2012.	166.176	75	300	333.766	76	288
2013.	158.190	95	286	315.304	94	272
2014.	185.985	118	336	371.527	118	320
2015.	212.798	114	385	437.382	118	377
2016.	221.978	104	401	482.219	110	416
2017.	250.387	113	452	534.065	111	461
2018.	285.501	114	516	607.491	114	524
2019.	308.704	108	558	667.631	110	576
2020.	25.584	8	46	76.228	11	66

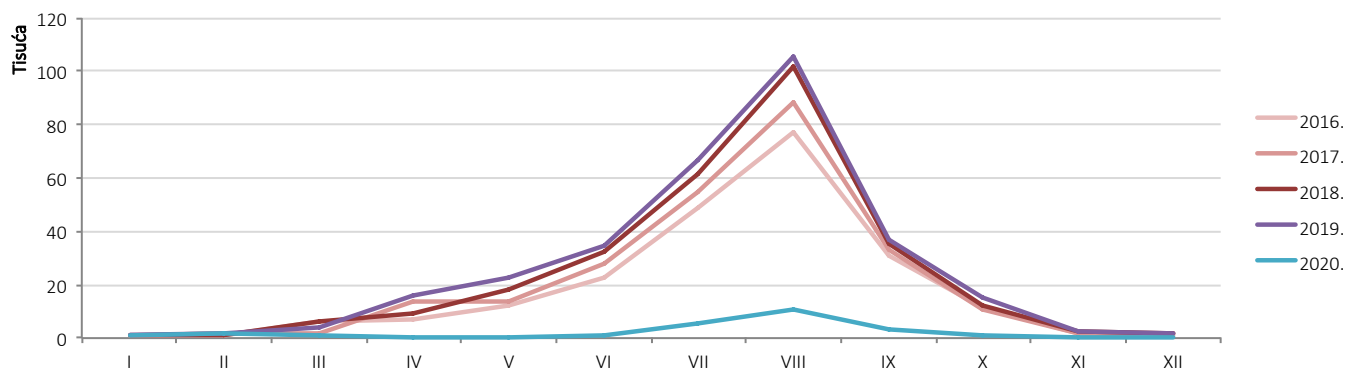
Izvor: DZS – komercijalni smještajni kapaciteti

Dolasci i noćenja španjolskih turista, razdoblje 1990. - 2020.

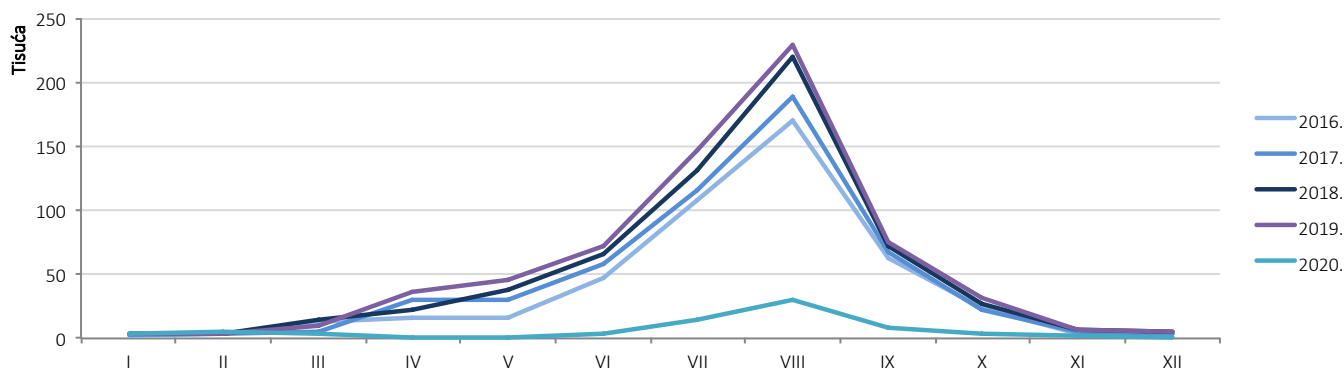
Izvor: DZS – komercijalni smještajni kapaciteti

Dolasci po mjesecima - Španjolska

Izvor: DZS – komercijalni smještajni kapaciteti

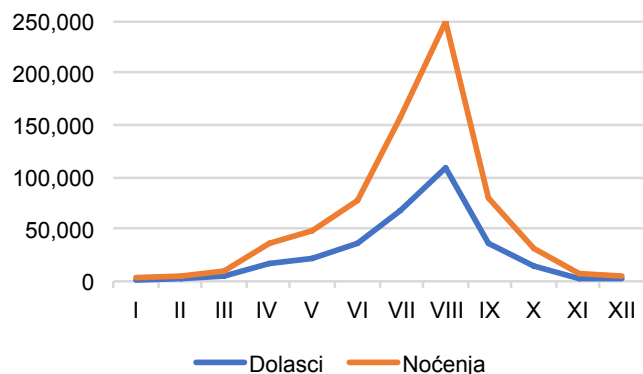
Noćenja po mjesecima - Španjolska

Izvor: DZS – komercijalni smještajni kapaciteti

REZULTATI 2019. PREMA SUSTAVU eVISITOR

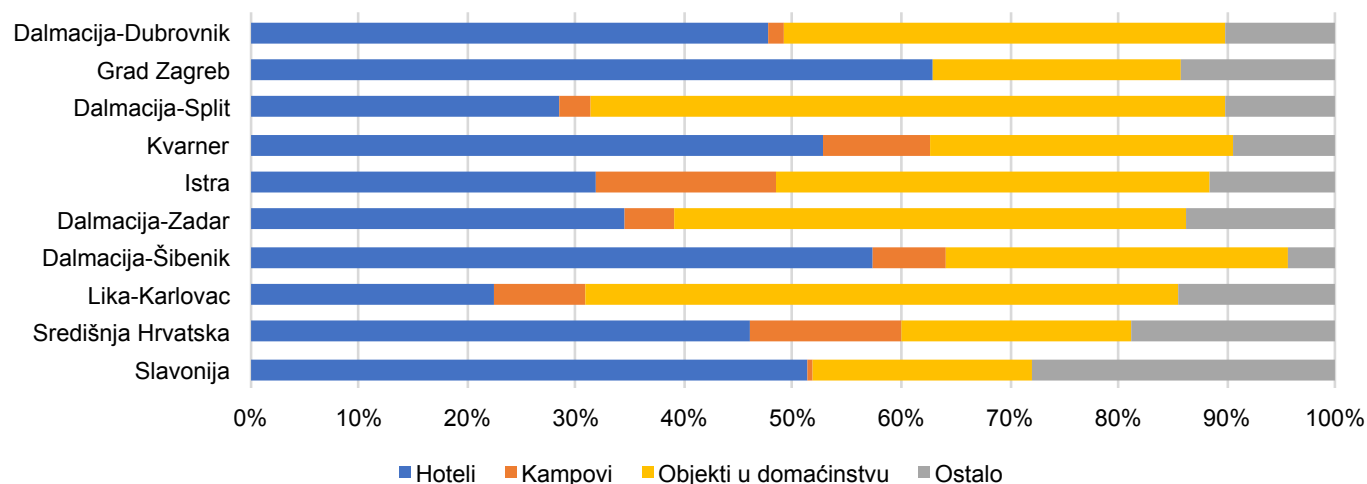
Dolasci i noćenja španjolskih turista, 2019.

Dolasci i noćenja po klasterima

Klaster	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Dubrovnik	84.677	211.096
Dalmacija-Split	75.331	172.710
Grad Zagreb	41.587	79.205
Istra	20.118	55.629
Dalmacija-Zadar	28.809	46.486
Kvarner	20.774	40.902
Lika-Karlovac	24.747	37.850
Nautika	4.921	33.422
Dalmacija-Šibenik	11.053	24.470
Središnja Hrvatska	2.259	4.629
Slavonija	806	1.928
Ukupno	315.082	708.327

Noćenja španjolskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2019.

Top deset gradova/općina po noćenjima

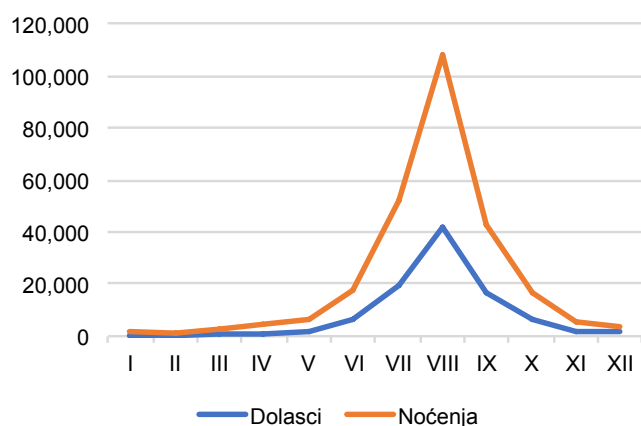
Grad općina	Noćenja
Dubrovnik	162.063
Split	91.947
Zagreb	79.205
Zadar	38.590
Hvar	18.710
Konavle	16.512
Pula	15.920
Župa dubrovačka	15.891
Plitvička Jezera	15.889
Šibenik	15.589

Dolasci po dobi i spolu

Dobna skupina	muškarci	žene
0-5 godina	0,6%	0,6%
6-11 godina	1,3%	1,1%
12-17 godina	2,2%	2,4%
18-24 godina	4,3%	5,1%
25-34 godina	9,6%	10,3%
35-44 godina	8,0%	7,5%
45-54 godina	7,4%	8,0%
55-64 godina	7,6%	9,6%
> 65 godina	6,6%	7,9%

REZULTATI 2021. PREMA SUSTAVU eVisitor

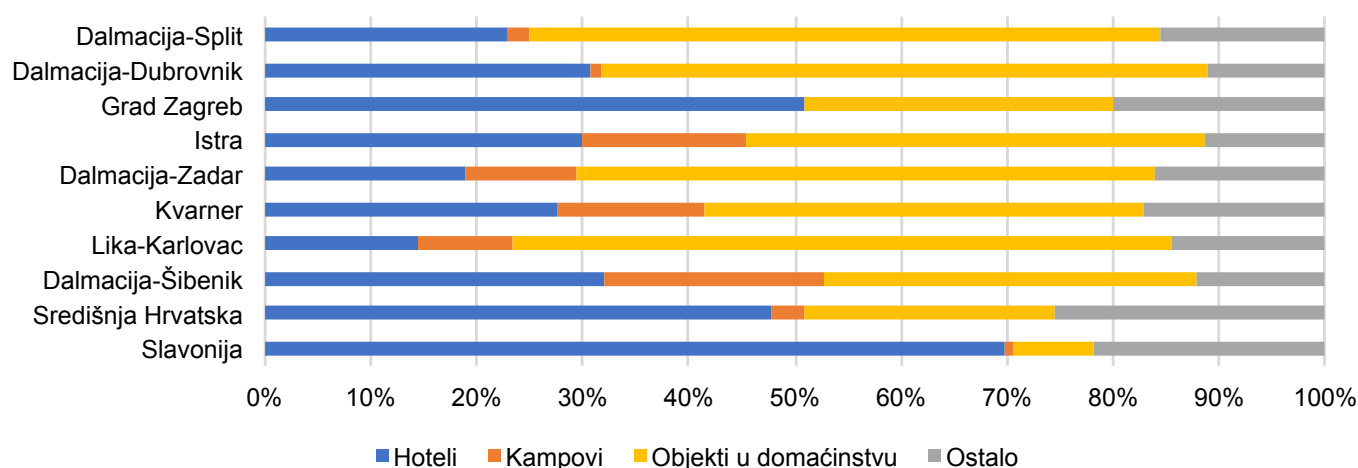
Dolasci i noćenja španjolskih turista, 2021.

Dolasci i noćenja po klasterima

Klaster	Dolasci	Noćenja
Dalmacija-Split	26.068	66.638
Dalmacija-Dubrovnik	24.556	62.719
Nautika	3.957	27.626
Grad Zagreb	12.572	26.345
Istra	7.613	25.281
Dalmacija-Zadar	6.873	15.165
Kvarner	5.210	13.647
Lika-Karlovac	7.391	12.209
Dalmacija-Šibenik	3.355	8.672
Središnja Hrvatska	1.233	3.254
Slavonija	606	2.342
Ukupno	99.434	263.898

Noćenja španjolskih turista po klasterima prema vrstama smještaja, 2021.

Top deset gradova/općina po noćenjima

Grad općina	Noćenja
Dubrovnik	51.158
Split	36.269
Zagreb	26.345
Zadar	10.881
Hvar	9.052
Pula	5.692
Šibenik	5.576
Plitvička Jezera	5.084
Rovinj	4.531
Poreč	3.217

Dolasci po dobi i spolu

Dobna skupina	muškarci	žene
0-5 godina	0,6%	0,6%
6-11 godina	0,9%	1,0%
12-17 godina	1,5%	1,7%
18-24 godina	5,3%	6,4%
25-34 godina	17,0%	17,6%
35-44 godina	10,9%	8,5%
45-54 godina	8,0%	6,6%
55-64 godina	4,8%	4,7%
> 65 godina	2,0%	2,0%

TOMAS Hrvatska 2019. - Španjolska

TOMAS istraživanja primarna su kvantitativna istraživanja u okviru kojih se podaci prikupljaju osobnim intervjuom s turistima (uz korištenje strukturiranog upitnika), a provode se s ciljem identifikacije stavova i potrošnje turista u hrvatskim turističkim destinacijama.

Posljednje u nizu, pod nazivom TOMAS Hrvatska 2019. po prvi je puta provedeno na području cijele zemlje, od svibnja 2019. do ožujka 2020. godine, tako da ujedno donosi rezultate obilježja putovanja i boravka turista u Hrvatskoj izvan razdoblja ljetne turističke sezone. Na takav način, istraživanje je reprezentativno za posljednju „standardnu“ turističku godinu prije pojave epidemije virusa COVID-19 te posljedične globalne društvene i gospodarske krize, s dramatičnim implikacijama na turistička putovanja u svjetskim razmjerima.

Uz domaće tržište, istraživanjem su obuhvaćena i za Hrvatsku značajnija europska tržišta – Njemačka, Slovenija, Austrija, Poljska, Italija, Češka, Ujedinjeno Kraljevstvo, Skandinavija, Mađarska, Nizozemska, Slovačka, Francuska, BiH, Švicarska, Belgija, Španjolska, Srbija, kao i odabrana daleka tržišta - SAD, Republika Koreja, Kina, Japan.

U nastavku slijede pokazatelji iz istraživanja TOMAS Hrvatska 2019. koji prikazuju set odabranih karakteristika profilom obrađenog tržišta, uz usporedbu s prosječnim vrijednostima svih istraživanjem obuhvaćenih stranih tržišta. Zelenom bojom označene su vrijednosti kod kojih tržište u okviru relevantnijih podatkovnih kategorija pokazuje značajnije iznadprosječan rezultat, dok su crveno označene vrijednosti značajnije ispodprosječnog rezultata.

GLAVNI MOTIVI ODMORIŠNIH PUTOVANJA

Motivi	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
More	66,5	32,8
Priroda	13,4	4,4
Touring, sightseeing	7,2	18,6
Gradovi (city break)	4,8	18,2
Kultura i umjetnost	2,0	3,9
Zabava i festivali	1,3	21,6
Sela, ruralno područje	0,9	0,1
Manifestacije i događanja	0,6	0,0
Gastronomija	0,6	0,0
Wellness, toplice	0,4	0,0
Ostali sportovi i rekreacija	0,5	0,0
Cikloturizam, mountain biking	0,3	0,0
Planinarenje, hodanje	0,2	0,0
Nešto drugo	1,1	0,5
UKUPNO	100,0	100,0

MOTIV DOLASKA U HRVATSKU

Motivi	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
More	79,1	49,6
Priroda	56,2	29,6
Gradovi (city break)	24,8	50,8
Touring, sightseeing	22,3	47,0
Kultura i umjetnost	13,4	26,0
Ostali sportovi i rekreacija	11,1	18,6
Gastronomija	6,7	2,0
Zabava i festivali	5,1	25,3
Sela, ruralno područje	4,7	3,0
Manifestacije i događanja	4,1	3,3
Posao	2,8	4,0
Wellness, toplice	3,3	0,1
Planinarenje, hodanje	3,3	2,6
Drugi odmorišni motivi	2,6	1,8
Posjet rodbini i prijateljima	1,7	0,6
Cikloturizam, mountain biking	1,7	0,2
Zdravstveni razlozi	0,8	0,0
Obrazovanje	0,4	0,6
Vjerski razlozi	0,2	0,0
Neki drugi razlog	1,0	0,0

UČESTALOST DOLASKA U HRVATSKU

Broj posjeta Hrvatskoj	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Prvi posjet	33,3	93,2
Drugi posjet	15,4	3,6
3 do 6 posjeta	20,1	2,2
7 i više posjeta	31,2	1,0
UKUPNO	100,0	100,0

IZVORI INFORMACIJA

Izvori informacija	Prosjeak za strana tržišta	Španjolska
Internet	56,2	82,6
Preporuke rodbine ili prijatelja	25,6	34,2
Prijašnji boravak	21,4	1,4
Preporuke TA ili kluba	10,7	13,0
Brošure, oglasi, plakati	5,3	3,7
Radio, televizija, film ili video	5,2	17,5
Turistički sajmovi, izložbe	5,1	17,0
Članci - novine/ časopisi	3,3	18,8
Nije trebao informacije	8,0	1,1

NAČIN REZERVACIJE SMJEŠTAJA

Rezervacija smještaja	Prosjeak za strana tržišta	Španjolska
Posredstvom turističke ili putničke agencije, turoperatora - osobnim kontaktom, telefonom, e-mailom	17,2	10,1
Posredstvom turističke ili putničke agencije, turoperatora - online booking (ne e-mailom), uključujući Booking.com, Expedia i sl.	45,9	68,9
Izravno sa smještajnim objektom - osobnim kontaktom, telefonom ili telefaksom, e-mailom	16,4	2,3
Izravno sa smještajnim objektom - online booking (ne e-mailom)	15,7	16,0
Na neki drugi način	0,8	0,2
Nije unaprijed rezerviran	4,0	2,5
UKUPNO	100,0	100,0

TRENUTAK REZERVACIJE SMJEŠTAJA

Trenutak rezervacije	Prosjeak za strana tržišta	Španjolska
Manje od tjedan dana prije dolaska	6,4	4,2
1 do 4 tjedna prije dolaska	17,1	13,1
1 do 3 mjeseca prije dolaska	33,0	32,5
3 do 6 mjeseci prije dolaska	27,6	47,6
Više od 6 mjeseci prije dolaska	15,9	2,5
UKUPNO/ TOTAL	100,0	100,0

SMETNJE TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI

Smetnje	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Gužva na kupališnom prostoru/preveliki broj kupaca	7,6	1,7
Gužva na ulicama, trgovima, šetnicama, atrakcijama i sl.	7,2	8,2
Neprijmjereno odloženo smeće	6,2	2,1
Nemogućnost razdvajanja otpada	6,3	3,0
Neugodni mirisi (iz kontejnera i kanti za smeće)	6,0	3,4
Buka koja remeti komfor vašeg smještaja (odmor, spavanje)	6,2	0,4
Nešto drugo	1,3	3,1

AKTIVNOST TIJEKOM BORAVKA U DESTINACIJI

Aktivnost	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Plivanje, kupanje	76,5	56,6
Razgledavanje gradova ('city sightseeing')	53,8	83,9
Odlazak u restorane	50,4	60,3
Posjet povijesnim građevinama	23,4	42,6
Posjet nacionalnim parkovima, zaštićenim prirodnim područjima	19,1	26,5
Kupovina (osim svakodnevnih potrepština)	15,4	22,8
Odlazak na organizirane izlete brodom	14,8	21,9
Pješačenje	14,5	9,5
Posjet muzejima, galerijama i izložbama	13,8	18,1
Jogging, trčanje	12,9	3,4
Odlazak u klubove, ples, noćni život	11,0	42,3
Tenis	10,0	0,6
Korištenje wellness, spa usluga	8,5	18,3
Ronjenje	8,4	16,9
Posjet tematskim parkovima	7,8	34,6
Posjet zabavnim događanjima	7,1	18,4
Obilazak vinskih cesta, vinarija	7,3	2,9
Ribolov	6,1	0,7
Obilazak tematskih cesta	6,2	1,5
Posjet tradicionalnim događanjima	5,3	2,1
Ostalo	4,8	0,0
Posjet seoskim domaćinstvima	4,6	1,7
Posjet toplicama	3,9	1,0
Posjet kulturnim događanjima	3,8	1,6
Golf	3,8	15,2
Jedrenje	3,4	2,8

Aktivnost	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Posjet sportskim događanjima	3,2	15,5
Planinarenje	2,7	0,6
Avanturistički sportovi	2,5	1,0
Mountain biking	2,5	0,0
Korištenje zdravstvenih usluga	1,8	0,0
Sudjelovanje na radionicama	1,6	0,1
Dvoranski sportovi	1,5	1,1
Lov	1,4	0,5
Jahanje	1,4	0,0
Rafting	1,3	0,1
Posjet božićnim ili adventskim sajmovima	0,9	0,4
Nekom drugom	9,1	6,5
Niti jednom	0,9	0,0

STUPANJ ZADOVOLJSTVA ELEMENTIMA TURISTIČKE PONUDE MJESTA

Element ponude	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Ljepota prirode i krajolika	87,7	93,0
Ljepota mjesta	86,3	93,8
Osobna sigurnost	84,3	88,5
Atmosfera, ugođaj	82,7	90,8
Gostoljubivost lokalnog stanovništva	82,3	90,0
Ukupni boravak	80,5	91,4
Uređenost mjesta	78,5	88,0
Čistoća plaža	77,2	92,2
Smještajni objekt	76,8	88,0
Informacije u destinaciji	76,3	87,5
Ekološka očuvanost prostora	76,4	85,5
Mogućnosti kvalitetnog kretanja pješice u destinaciji	76,0	81,5
Prilagođenost destinacije djeci	75,3	80,6
Pješačke staze	75,1	88,5
Prometna dostupnost destinacije	74,1	81,0
Gastronomska ponuda u mjestu	71,7	82,4
Označavanje znamenitosti	71,8	85,9
Kultura i umjetnost	71,4	93,8
Opremljenost, uređenost plaža	70,6	91,2
Besplatni internet u destinaciji	69,5	72,0
Ponuda organiziranih izleta u okolicu	69,5	83,7
Informacije, edukacija u zaštićenim prirodnim područjima	69,1	82,6
Biciklističke rute i staze	67,7	69,9
Lokalni javni prijevoz	63,9	48,9
Sportski sadržaji	63,8	85,8
Događanja i manifestacije	63,4	86,5
Mogućnost za kupnju	62,5	73,8
Prilagođenost destinacije osobama s posebnim potrebama	62,4	71,9
Zabava, noćni život	62,4	88,7
Promet u mjestu	62,3	73,2

VJEROJATNOST PREPORUKE MJESTA PRIJATELJIMA, RODBINI ILI KOLEGAMA

	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Nije vjerojatno da ću preporučiti	4,2	1,2
Vjerojatno ću preporučiti	26,9	26,3
Jako je vjerojatno da ću preporučiti	68,9	72,5
UKUPNO	100,0	100,0

PROSJEČNI DNEVNI IZDACI (u EUR)

Izdatak	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Prosječni dnevni izdaci ukupno	99,0	106,94
Smještaj	52,8	54,23
Hrana u restoranima i barovima	17,1	13,81
Usluge trgovine	11,6	8,67
Kultura i zabava	3,3	4,94
Sport i rekreacija	2,8	4,46
Izleti	2,7	12,03
Lokalni prijevoz	7,1	7,27
Ostalo	1,7	1,52

STRUKTURA PROSJEČNIH DNEVNIH IZDATAKA

Izdatak	Prosjek za strana tržišta	Španjolska
Prosječni dnevni izdaci ukupno	100,0	100,00
Smještaj	53,3	50,71
Hrana u restoranima i barovima	17,2	12,92
Usluge trgovine	11,7	8,11
Kultura i zabava	3,3	4,62
Sport i rekreacija	2,9	4,17
Izleti	2,8	11,25
Lokalni prijevoz	7,1	6,80
Ostalo	1,7	1,42

DIREKTNA ZRAKOPLOVNA POVEZANOST

Tijekom ljetnog reda letenja 2021. Španjolsku i Hrvatsku povezivali su nacionalni avio-prijevoznik Iberia i niskotarifni Vueling. Iberia je prometovala između Madrida i Dubrovnika, Splita, Zadra i Zagreba dok je Vueling prometovao između Barcelone i Dubrovnika, Splita i Zagreba.

Za zimski red letenja 2021./2022. trenutno je potvrđena linija na relaciji Dubrovnik – Barcelona na kojoj će operirati niskotarifni avio-prijevoznik Vueling.

PERSPEKTIVE TURISTIČKOG TRŽIŠTA U 2022. GODINI

Britanci željni sunca idućeg ljeta žele se vratiti na Mediteran, s tradicionalnim fokusom na Španjolsku, njihovo omiljeno odredište, otkrilo je istraživanje koje je dana 1. studenog 2021. objavio WTM London.

Trećina (34%) od 1000 ispitanika u anketi WTM Industry Report izjavila je da će “definitivno” ljetovati u inozemstvu 2022.; gotovo četvrtina (23%) izjavila je da će to “vjerojatno” učiniti, dok je daljnjih 21% izjavilo da se nada da će sljedeće godine putovati u inozemstvo. 17% ispitanika je još uvijek neodlučno, dok je samo 6% reklo da ne planira nikakav odmor za 2022.

Top odredište za ispitanike je Španjolska, a mnogi su navodili i konkretne lokacije kao što su Lanzarote i Mallorca. Navedeni podaci svakako ulijevaju optimizam dionicima španjolskog turističkog tržišta, s obzirom naznačaj britanskog tržišta za ukupan turistički rezultat zemlje.

Tijekom Business Tourism Market (BTM) u Lloret de Maru, predstavnici turoperatora i zdravstveni stručnjaci razgovarali su o tome kako bi turistička sezona mogla izgledati tijekom 2022. Tijekom ovog događaja, voditelj odjela za zarazne bolesti bolnica „German Trias“ i „Pujol“ u Barceloni očekivanja su pokušali staviti u kontekst činjenice da korona virus neće biti pobijeđen tijekom sljedeće godine.

“S obzirom na to da je virus relativno pod kontrolom, a ograničenja u ugostiteljskoj industriji bliže se kraju, važno je da turistima damo do znanja da mogu sigurno

posjetiti Španjolsku. To činimo stvarajući jasnu sliku sigurnosti, nošenjem maski za lice u zatvorenim prostorima i cijepljenjem.”, jedan je od zaključaka konferencije. Svoje stavove tijekom događaja iznijeli su i predstavnici turoperatora. Primjerice, predsjednik turističke agencije ACAVE istaknuo je kako se percepcija turista u pandemiji ipak mijenja: “Prošli smo fazu straha i neizvjesnosti i jasno je da su ljudi željni ponovnih putovanja, što već vidimo u rezervacijama za 2022., iako su brojke još uvijek iza onih iz 2019.”

Organizacija poslodavaca Confecat dodala je da vlasnici hotela također bilježe dobre izgleda za 2022., s obzirom na dosad napravljene rezervacije. Predstavnik udruge navodi kako će vjerojatno trebati više vremena da se azijski turisti uvjere da je Španjolska sigurna destinacija, no europski je turist već sada generalno uvjeren da se u Španjolsku u 2022. može putovati bez problema.

Sve navedeno ukazuje na optimizam španjolskog turističkog sektora glede rezultata receptivnog prometa u 2022. Relevantnijih procjena emitivnog prometa iz Španjolske u ovom trenutku nema, no preliminarne medijske informacije sugeriraju kako će se Španjolci u 2022. i nadalje u povećanom broju okrenuti domaćim turističkim putovanjima, ili birati zemlje bliskog okruženja u koje mogu putovati automobilom (Francuska, Portugal).

U takvom kontekstu, očekivanja Hrvatske glede oporavka prometa iz Španjolske treba objektivizirati na način da će povratak na predpandemijske razine broja dolazaka i noćenja s ovog tržišta biti nešto sporiji nego li je to slučaj s tržištima iz Hrvatskoj bližeg okruženja.